

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Újabb leletek Aquincumban*

Forrás:

Új Nemzedék

Bp.

(Hely)

1921. 7. 21

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(

Osztályozás

Tárgy

902.6

Hely

Idő

"1921"

Személy

Közp. nyomt. XY 22

Újabb leletek Aquincumban

Felszínre került egy kőszfinx két Attis-szobor, több oltárkö és egy bronzkorsó — Egy klasszikus karrier — Dr. Kuzsinszky Bálint az új leletekről

— Az Új Nemzedék tudósítójától. —

Aquincum a maga római korbelt hatalmas fejlődését — virágzása korában 60.000 lakosa volt s mélyen lenyult Obudáig — kétségtelenül stratégiai jelentőségének köszönhető. Az Alföldön lakó szarmaták s az északra lakó kvádok ellen a Duna látszott a legalkalmasabb védelmi vonalnak, miért is a rómaiak itt *castrumot* létesítettek, mely körül idővel katonai, majd valamivel távolabbra polgári város fejlődött. E város felvirágzását Rómából minden eszközzel elősegítették, úgy, hogy romjai magasfoku kulturáról, fejlett politikai, művészeti és társadalmi életéről s némely tekintetben a mai is megszégyenítő városrendészetéről beszélhetnek.

A városnak Rómában is felismert jelentőségét bizonyítja, hogy Hadrianus császár (117-138) *municipium* rangjára emelte, amivel vélejárta a lakosság számára a polgári jog elnyerése. Később L. Septimius Severus még jobban kitüntette a várost, mely a híres *legio II. adjutrix* székhelye volt s megvette *colonia*-nak. A virágzás körülbelül Kr. u. 400-ig tartott, mikor a római helyőrség a szomszéd barbár törzsek nyomása alatt kiűrtette Aquincumot s a polgári lakosság is elmenekült. A város eltűnt a föld színéről s csak a múlt században került megint elő, mikor hat kiváló magyar régész lelkes munkája mint egy második Pompejót a papföldi ásatások nyomán újból a föld színére varázsolta. A hat tudós közül időrendben az utolsó Kuzsinszky Bálint dr., aki ma az aquincumi múzeum igazgatója s a feltárások vezetője.

A feltárt épületek, utcák, műhelyek, a méreteivel imponáló amphitheatrum, szobrok, mozaikok, oltárok stb. magasfoku kulturáról

tanuskodnak. Ez utóbbiak közt van egy, melynek páratlan érdekességi felirata elmondja egy tipikus római karrier történetét. A felirat szerint *Julius Septimius Castinus* kezdte mint az I. adjutrix és az V. Macedonica légiónak *tribunusa*, azután a polgári pályán működött s volt *quaestor*, *néptribun*, *praetor tutelarius*, azután Creta és Cyrenaica provinciák *proconsulja*, majd újra légióparancsnok lett, végül mint *consul designatus* megkapta Alsó-Pannónia helytartóságát s mint ilyen, Aquincumban székelt.

A feltárás a háború kitörése óta pénz és munkaerő hiánya miatt szünetel. Kuzsinszky Bálint dr. egyetemi tanár, az ásatások vezetője erre vonatkozólag a következőket mondta tudósítónknak:

— A feltárás abban a stádiumban van, melyben 1914-ben abbahagytuk, de a feltárt épületek most is részesülnek a szükséges védelemben. A favázzal védett kényesebb épületek ablakon át szemlélhetők, de akár belülről is, mert az ör kívánatra bárkinek ajtót nyit. Így a múzeum intelligens látogató számára a nap bármely órájában nyitva áll. Itt jegyzem meg, hogy *Herculanumban nincs múzeum*, csak Pompejiben van, amelyben azonban (2 teremben) csupán a leletek gipszmasolatái láthatók. A mi múzeumnunk tehát gazdagabb és jellegzetesebb. Újabbban az obudai Aranyárok csatornájának építése közben felügyeletünk alatt felszínre került egy igen jó karban levő kőszfinx, két Attis- (keleti istenség) szobor és több feliratos oltárkö. A Bohntele (Viktoria) tólagyár terepén sirleltre bukkantak s az itt talált tárgyak, egy elkorhadt fakazetta bronzpántjai s egy nagyon szép, ép bronzkorsó már birtokunkban van. A múzeum anyagát legközelebb felfrissítjük az új leletekkel s ugyanakkor újból kinyomtatjuk a katalógust, mely teljesen elfogyott.

Székesfővárosi hazinyomda 1920